

16. juli 2020

Projektforslag vandløbsregulering: Eng øst for Gammelmose matr. nr. 195k, Vestermarie

Center for Natur, Miljø & Fritid har den 25. maj 2020, modtaget en ansøgning fra Naturstyrelsen, vedr. lukning af en række grøfter i engen øst for Gammelmose, Almindingen, matr. nr. 195k, Vestermarie. Matriklen er ejet af Naturstyrelsen.

Ansøgningen behandles efter vandløbslovens¹ §§ 16-17, der omhandler regulering af vandløb, samt kapitel 2 og 5 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering mv.²

Formål

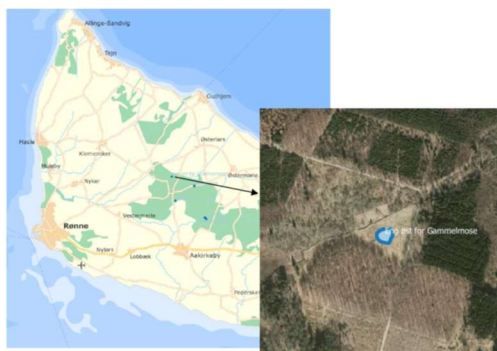
Projektets formål er, at lukke drængrøfter ned og dermed sikre et vådt lokalt miljø, for at genskabe og forbedre bevaringsstatus for krybdyr, padder og vandinsekter i Natura-2000-områder i det sydlige Sverige, Danmark og Slesvig-Holsten. Målet er at sikre livskraftige metapopulationer af arter optaget på bilag II og IV under EU's Habitatdirektiv.

De relevante målarter i Almindingen er:

- Bred vandkalv
- Lys skivevandkalv
- Stor kærguldsmed
- Grøn mosaikguldsmed

Projektområdet

På følgende kortmateriale ses projektets placering (figur 1-2):

Figur 1: Oversigtskort (Kilde: Kortinfo).

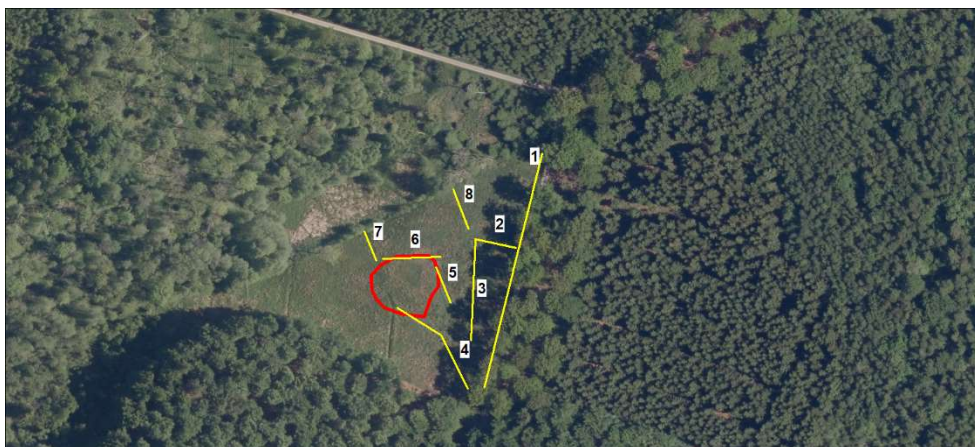
¹ LBK nr. 127 af 26/01/2017.

² BEK nr. 834 af 27/06/2016.

Figur 2: Rød – lokaliteten Eng øst for Gammelmose. Gul - Naturstyrelsens ejendomsgrænse (Kilde: Kortinfo).

På følgende kort fremgår det med gult, hvilke grøfter der er ansøgt om at lukke ned (figur 3):

Figur 3: Rød – nyt vandhul. Gul - grøfter som lukkes (Kilde: Naturstyrelsen).

Etableringen af et nyt vandhul bliver behandlet af et andet myndighedsområde.

Projektet

Fra ansøgningen:

Der ønskes lukket i alt ca. 332 m grøfter, som vises på ovenstående kort.

Grøfterne er 0,5 til 1m dybe og ca. 0,5 m bredde. Grøfterne afvander til et navnløst åbent vandløb, som løber fra Gammelmose og mod nordøst.

Følgende grøfter ønskes lukket ned:

1. Grøft langs med skovvej i nordøst- gående retning – ca. 120 m lang.
2. Stikgrøft til vejgrøft – ca. 21 m lang.
3. Grøft nord-sydgående – ca. 51 m lang
4. Grøft sydøst mod nordvest knækker derefter mod nordvest - ca. 55 m lang
5. Grøft sydøst mod nordvest - ca. 19 m lang.
6. Grøft Øst-vestgående - ca. 29 m lang.
7. Grøft afvander direkte til vandløbet - ca. 16m lang.
8. Grøft afvander direkte til vandløbet ca. 21 m.

Der er tale om resterne af et system af drængrøfter, der ikke har været vedligeholdt gennem længere tid. De er i sin tid anlagt af Naturstyrelsen for at muliggøre træproduktion på selv arealet og arealerne syd for engen.

Området er siden skovet og omlagt til lysåben våd eng og kommende habitatnatur jvf. Naturstyrelsens Natura 2000 plejeplan.

Det vurderes, at grøfterne kun er vandførende de dele af året, hvor der er meget nedbør. Vandoplandet til disse omfatter Naturstyrelsens skov syd for engen.

Udgifter til projektet

Naturstyrelsen har ansvaret for afholdelse af udgifter til projektet.

Tidsplan for arbejdets udførelse

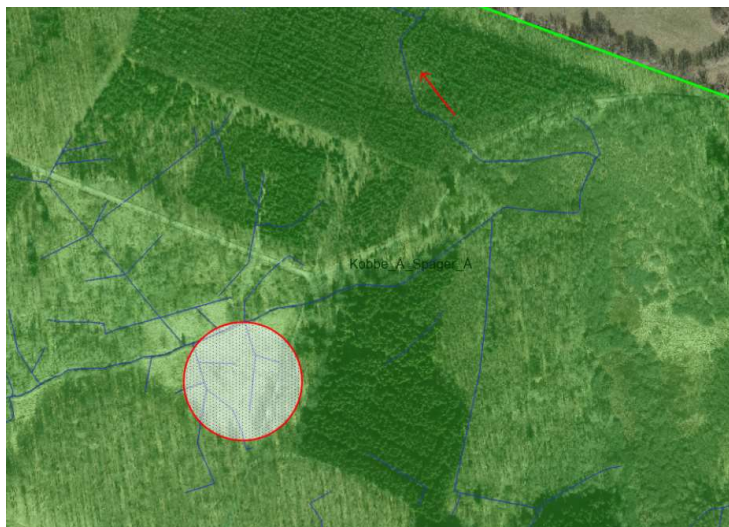
Arbejdet ønskes gennemført så snart tilladelsen foreligger.

Forholdet til øvrige lovgivning

- Der er opnået skovlovstilladelse til etablering af vandhul - Miljøstyrelsen
- Engen er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3 og der er ansøgt dispensation – Bornholms Regionskommune.
- Der er ansøgt om landzonetilladelse til gravning af vandhul – Bornholms Regionskommune.

Miljømæssige konsekvenser

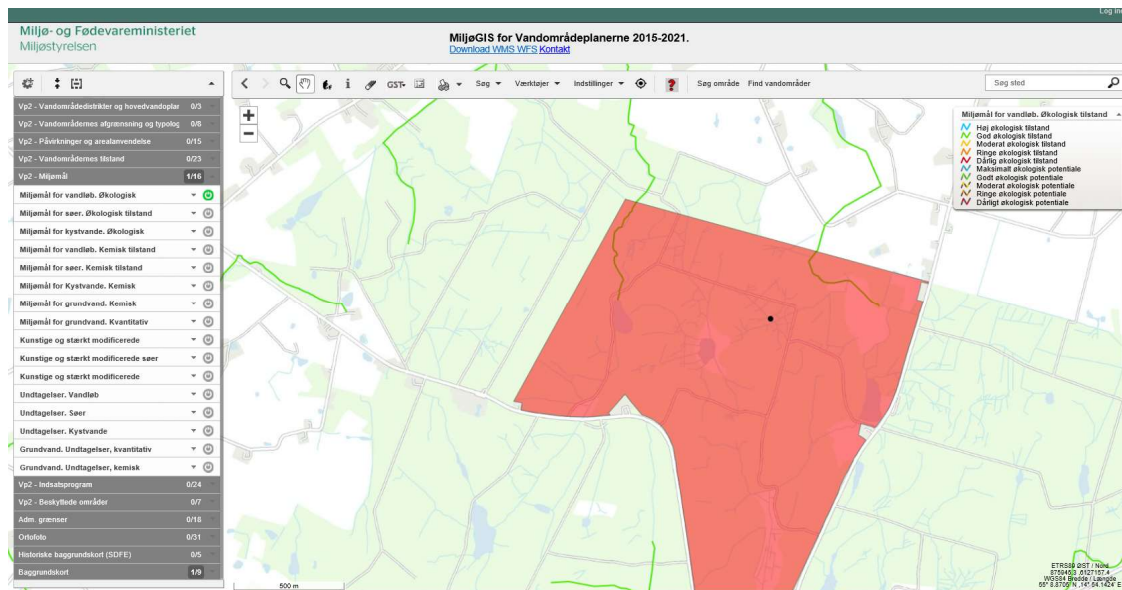
Grøfterne, som lukkes ned, afvander i nordlig retning til et unavngivet vandløb, som leder mod nordøst og videre til Tilløb til Spagerå, afløb fra Åsedalen, som senere kobler sig på Spagerå (figur 4).

Figur 4: matrikelkort, der viser projektets placering (rød ring) og vandløbet som grøfterne leder til (blå streg). Dette vandløb strømmer først mod nordøst og derefter mod nord (se rød pil) (Kilde: Kortinfo).

Tilløb til Spagerå et mindre vandløb (kat. 1) med en længde på 2,681 km. Vandløbet er målsat til god økologisk tilstand jf. Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster³ og Statens Vandområdeplaner (2015-2021) Kommunen har derfor pligt til at sikre, at projektet ikke bevirker, at der sker en forringelse af den økologiske tilstand af vandløbet.

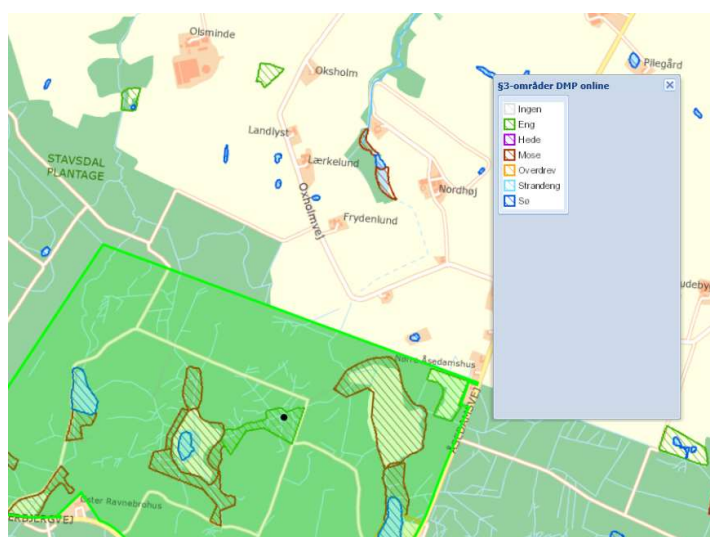
³ BEK nr. 448 af 11/04/2019.

Figur 5: Matrikelkortet viser projektområdet (sort prik) og Tilløb til Spager Å, der løber nord for projektområdet (grøn strek), som er målsat (Kilde: MiljøGIS Vandområdeplaner 2015-2021).

Tilløb til Spagerå er registreret med en god samlet økologisk tilstand, god tilstand for smådyr og ukendt tilstand for fisk og makrofyter (MiljøGIS for Vandområdeplaner 2015-2021). Tt. Spagerå kobles på Spagerå ved Lærkesøvej. Spagerå kobles sammen Kobbø Å nord for gården "Stavehøl". Kobbø Å har udløb syd for Gudhjem/Melsted, hvor vandløbet løber ud i havet efter at have krydset Melstedvej.

Der er ingen vandløb eller grøfter inden for projektområdet, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Tilløb til Spagerå er beskyttet ca. 1 km opstrøms for projektområdet. Projektet berører en naturbeskyttet eng (figur 6). Bornholms Regionskommune har givet dispensation til dette forhold.

Figur 6: Kortet viser de områder, som er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3: Vandløb: Blå strek i kortets øverste del, øvrige beskyttede områder: Se signaturforklaring (kilde: Kortinfo).

Der er ingen fredninger inden for projektområdet. Projektet ligger inden for en skovbyggelinje.

Afstrømningsmæssige- og afvandingsmæssige konsekvenser

At drængrøfterne på engen lukkes ned vil medføre, at vandet vil få en længere opholdstid i området, hvilket vil komme bl.a. krybdyr, padder og vandinsekter til gode.

Som følge af, at der er tale om resterne af et system af drængrøfter, med begrænset vandføring, og der er et minimalt fald væk fra området, vil der være en yderst begrænset afstrømningsmæssig konsekvens for grøfter og vandløb, som drængrøfterne tidligere har ledt vand til, herunder Tilløb til Spagerå.

Høring mv.

Projektredøgørelsen vil være i offentlig høring på kommunens hjemmeside i 4 uger. Eventuelle bemærkninger eller indsigelser til ansøgningen, kan sendes via e-mail til nmf@brk.dk eller til Center for Natur, Miljø & Fritid, Skovløkken 4, 3770 Allinge, anført journalnummer: J. nr. 06.02.03G01-0072 att. Tine Kent Egedal.

Bemærkningerne skal være kommunen i hænde senest: **13. august 2020.**

Videre behandling af ansøgningen

Når høringsperioden er forbi, vil Center for Natur, Miljø og Fritid tage endelig stilling til ansøgningen.

Når der træffes en afgørelse, vil kommune tage hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet. Det vil samtidig sikres, at projektet er foreneligt med hensynet til den miljømæssige målsætning, som vandløbet er underlagt.

Vandløbsmyndighedens godkendelse af et projekt, der forudsætter tilladelse eller godkendelse efter bestemmelser i Naturbeskyttelsesloven, Miljøbeskyttelsesloven, Vandforsyningsloven eller Fiskeriloven kan først meddeles, når der foreligger afgørelse efter disse.

Venlig hilsen

Center for Natur, Miljø og Fritid.